

Drisha Institute - From Revelation to Realization - Part 3

A Tale of Two Cities and Two Books: Sefer Shoftim and Megillat Rut

I. The Setting of Megillat Rut:

<p><u>1. Megillat Rut, 1:</u> (1) <u>It was in the days that the judges judged</u> that there was a famine in the land and a man of Bethlehem in Judah with his wife and two sons went to live in the fields of Moav.</p>	<p><u>1. רות פרק א</u> (א) <u>ויהי בימי שפט השפטים ויהי רעב בארץ</u> <u>וילך איש מבית לחם יהודה לגור בשדי מואב</u> <u>הוא ואשתו ושני בניו:</u></p>
--	---

II. Megillat Rut and life in Beit Lechem:

<p>מגילת רות in חסד Examples of</p>	
<p><u>2. Megillat Rut, 2</u> (11) Boaz said in reply, <u>“I have been told of all that you did for your mother-in-law after the death of your husband,</u> how you left your father and mother and the land of your birth and came to a people you had not known before.</p>	<p><u>2. רות פרק ב</u> (יא) <u>ויען בעז ויאמר לה הגד הגד לי כל</u> <u>אשר עשית את חמותך אחרי מות אישך</u> <u>ותעזבי אביך ואמך וארץ מולדתך ותלכי</u> <u>אלעם אשר לא ידעת תמול שלשום:</u></p>
<p><u>3. Megillat Rut, 2</u> (15) When she got up again to glean, <u>Boaz gave orders to his workers, “You are not only to let her glean among the sheaves, without interference,</u> (16) but you must also pull some [stalks] out of the heaps and leave them for her to glean, and not scold her.”</p>	<p><u>3. רות פרק ב</u> (טו) <u>ותקם ללקט ויצו בעז את נעריו לאמר גם</u> <u>בין העמרים תלקט ולא תכלימוה:</u> (טז) <u>וגם</u> <u>שלתשללו לה מר הצבתיים ועזבתם ולקטה</u> <u>ולא תגערונה:</u></p>
<p><u>4. Megillat Rut, 3</u> (1) Naomi, her mother-in-law, said to her, <u>“Daughter, I must seek a home for you, where you may be happy.</u></p>	<p><u>4. רות פרק ג</u> (א) <u>ותאמר לה נעמי חמותה בתי הלא</u> <u>אבקש לך מנוח אשר ייטב לך:</u></p>
<p><u>5. Megillat Rut, 3</u> (10) He exclaimed, “Be blessed of the LORD, daughter! <u>Your latest deed of loyalty is greater than the first, in that you have not turned to younger men, whether poor or rich.</u></p>	<p><u>5. רות פרק ג</u> (י) <u>ויאמר ברוכה את לה' בתי היטבת חסדך</u> <u>האחרון מן הראשון לבלתי לכת אחרי</u> <u>הבחורים אסידל ואם עשיר:</u></p>

<p><u>6. Megillat Rut, 4</u> (9) And Boaz said to the elders and to the rest of the people, “You are witnesses today that I am acquiring from Naomi all that belonged to Elimelech and all that belonged to Chilion and Mahlon. <u>(10) I am also acquiring Ruth the Moabite, the wife of Mahlon, as my wife, so as to perpetuate the name of the deceased upon his estate, that the name of the deceased may not disappear from among his kinsmen and from the gate of his home town.</u> You are witnesses today.”</p>	<p><u>6. רות פרק ד</u> (ט) ויאמר בעז לזקנים וכל־העם עדים אתם היום כי קניתי את־כל־אשר לאלימלך ואת כל־אשר לכליון ומחלון מיד נעמי: (י) וגם את־רות המאביה אשת מחלון קניתי לי לאשה להקים שם־המת על־נחלתו ולא־יכרת שם־המת מעם אחיו ומשער מקומו עדים אתם היום:</p>
---	--

Where are the villains?	
<p><u>7. Megillat Rut, 1:</u> (2) The man’s name was Elimelech, his wife’s name was Naomi, and his two sons were named <u>Mahlon and Chilion</u> – Ephrathites of Bethlehem in Judah. They came to the country of Moab and remained there.</p>	<p><u>7. רות פרק א</u> (ב) ושם האיש אלימלך ושם אשתו נעמי ושם שני־בניו מחלון וכליון אפרתים מבית להם יהודה ויבאו שדי־מואב ויהיו־שם:</p>
<p><u>8. Megillat Rut, 1:</u> (14) They broke into weeping again, and <u>Orpah kissed her mother-in-law farewell.</u> But Ruth clung to her.</p>	<p><u>8. רות פרק א</u> (יד) ותשנה קולן ותבכינה עוד ותשק ערפה לחמותה ורות דבקה בה:</p>
<p><u>9. Megillat Rut, 4:</u> (6) The redeemer replied, “Then I cannot <u>redeem it for myself, lest I impair my own estate.</u> You take over my right of redemption, for I am unable to exercise it.”</p>	<p><u>9. רות פרק ד</u> (ו) ויאמר הגאל לא אוכל <לגאול> לגאל לי פן אשחית את נחלתי גאל לך אתה את גאלתי כי לא אוכל לגאל:</p>

III. Sefer Shoftim:

10. Shoftim 19

(1) In those days there was no king in Israel and a man from Mt Ephraim took a woman as a concubine from Bethlehem in Judah...

(11)... And the youth said to his master, let us turn to the Jebusite city and stay there.
(12) His master replied: we will not turn to a non-Jewish city, let us continue to the Jewish city of Givah...

(15) They turned to stay in Givah and went to the town square but no one invited them into their house to stay (16) An old man came from the field who was also from Mt. Ephraim and now lives in Givah...

(21) He brought them to his home, fed their donkeys, they washed their feet, ate and drank (22) They were enjoying themselves when the wicked people of the city surrounded the house and pounded on the door and told the old man to hand over the man who was staying in his house so they could rape him (23) The owner of the house turned to them and said: my brothers, he is my guest, do not do this evil thing (24) take my daughter and my guest's concubine and do with them what is good in your eyes but to this man, do not do this evil deed (25) The mob did not want to listen to him, so the man threw his concubine out the door and they raped her all night until morning...

(29) The man returns home, takes his concubine and chops her into 12 pieces and sends the pieces throughout the territory of Israel (30) Everyone who saw this said such a thing has never happened since Bnei Israel left Egypt until today, let us put our minds together and decide what to do...

10. שופטים פרק יט

(א) ויהי בימים ההם ומלך אין בישראל ויהי איש לוי גר בירכתי הר אפרים ויקח לו אשה פילגש מבית לחם יהודה:

(יא)...ויאמר הנער אל אדניו לכה נא ונסורה אל עיר היבוסי הזאת ונליון בה:
(יב) ויאמר אליו אדניו לא נסור אל עיר נכרי אשר לא מבני ישראל הנה ועברנו עד גבעה...

(טו) ויסרו שם לבוא ללון בגבעה ויבא וישב ברחוב העיר ואין איש מאסף אותם הביתה ללון: (טז) והנה איש זקן בא מן מעשהו מן השדה בערב והאיש מהר אפרים והוא גר בגבעה ואנשי המקום בני ימיני...

(כא) ויביאהו לביתו ויבול ויבול לחמורים וירחצו רגליהם ויאכלו וישתו: (כב) המה מיטיבים את לבם והנה אנשי העיר אנשי בני בליעל נסבנו את הבית מתדפקים על הדלת ויאמרו אל האיש בעל הבית הזקן לאמר הוצא את האיש אשר בא אל ביתך ונדענו:
(כג) ויצא אליהם האיש בעל הבית ויאמר אלהם אל אחי אל תרעו נא אחרי אשר בא האיש הזה אל ביתי אל תעשו את הנבלה הזאת: (כד) הנה בתי הבתולה ופילגשהו אוציאה נא אותם וענו אותם ועשו להם הטוב בעיניכם ולאיש הזה לא תעשו דבר הנבלה הזאת: (כה) ולא אבו האנשים לשמע לו ויחזק האיש בפילגשו ויצא אליהם החוץ וידעו אותה ויתעללו בה כל הלילה עד הבקר וישלחוה בעלות כעלות השחר...

(כט) ויבא אל ביתו ויקח את המאכלת ויחזק בפילגשו וינתחה לעצמיה לשנים עשר נתחים וישלחה בכל גבול ישראל: (ל) והיה כל הראה ואמר לא נהיתה ולא נראתה כזאת למיום עלות בני ישראל מארץ מצרים עד היום הזה שימו לכם עליה עזו ודברו:

IV. Making a choice:

11. Dr. Yael Ziegler, “Ruth: From Alienation to Monarchy” (p. 57)

...The story of Ruth is a story of loyalty, generosity, union, serenity, marriage, blessings, and life. The narrative of Judges is one of division, selfishness, war, destruction, curses, and death... These two books remain separate because they are, in essence, two opposing models of society. In the society depicted in Judges, there is no leadership and social interactions begin to unravel: people are miserly and self-absorbed and do not recognize one another. This society invariably leads to chaos and disorder, culminating in a civil war... In the society depicted in Ruth, Boaz assumes leadership and begins to build positive social interactions: peace and harmony reign alongside kindness, serenity, and compassion. This situation foreshadows and anticipates monarchy and societal unity, and constitutes the very purpose of the book of Ruth.

Ending of Sefer Shoftim:	Ending of Megillat Rut:
<p>12. שופטים פרק כא: (כה) <u>בימים ההם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה:</u></p> <p>12. Sefer Shoftim, 21: (25) <u>In those days there was no king in Israel; everyone did as they pleased.</u></p>	<p>13. רות פרק ד: (כא) <u>ושלמון הוליד את בעז ובעז הוליד את עובד: (כב) ועבד הוליד את ישי וישי הוליד את דוד:</u></p> <p>13. Megillat Rut, 4: (21) <u>Aminadav's son was Boaz, and Boaz's son was Oved (22) and Oved's son was Ishai, and Ishai's son was David.</u></p>

V. Lot's choice: Coming full circle:

<p>14. Breishit 13 (7) And there was quarreling between the herders of Abram's cattle and those of Lot's cattle.—The Canaanites and Perizzites were then dwelling in the land.— (8) Abram said to Lot, “Let there be no strife between you and me, between my herders and yours, for we are kin. (9) Is not the whole land before you? Let us separate, if you go north, I will go south; and if you go south, I will go north.” (10) <u>Lot looked about him and saw how well watered was the whole plain of the Jordan, all of it—this was before ה' had</u></p>	<p>14. בראשית יג: (ז) <u>וַיְהִי־רִיב בֵּין רְעֵי מִקְנֵה־אַבְרָם וּבֵין רְעֵי מִקְנֵה־לוֹט וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי אֲזַי שָׁב בְּאֶרֶץ: (ח) וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־לוֹט אַל־נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין רְעֵי וּבֵין רְעֵיךָ כִּי־אֲנָשִׁים אַחִים אֲנַחְנוּ: (ט) הֲלֹא כָל־הָאָרֶץ לִפְנֵיךָ הַפָּרֶד נָא מֵעָלַי אִם־הַשְּׂמָאל וְאִימְנָה וְאִם־הַיְמִין וְאִם־הַמְּאִלָּה: (י) וַיִּשְׂא־לוֹט אֶת־עֵינָיו וַיִּרְא אֶת־כָּל־כַּבֵּר הַיַּרְדֵּן כִּי כָלָה מִשְׁקָה לִפְנֵי וְשַׁחַת ה' אֶת־סֹדֶם וְאֶת־עֲמֹרָה כַּגְּרָה' כְּאֶרֶץ מְצֻרִים בְּאֶכָה צְעֵר: (יא) וַיִּבְחַר־לוֹ לוֹט אֶת־כָּל־כַּבֵּר הַיַּרְדֵּן וַיִּסַּע לוֹט מִקְדָּם וַיִּפְרְדּוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו:</u></p>
---	--

destroyed Sodom and Gomorrah—all the way to Zoar, like the garden of ה', like the land of Egypt. (11) So Lot chose for himself the whole plain of the Jordan, and Lot journeyed eastward. Thus they parted from each other; (12) Abram remained in the land of Canaan, while Lot settled in the cities of the Plain, pitching his tents near Sodom. (13) Now the inhabitants of Sodom were very wicked sinners against ה'.

(יב) אַבְרָם יָשָׁב בְּאַרְץ־כְּנָעַן וְלוֹט יָשָׁב בְּעָרֵי הַכְּכָר וַיֵּאָהֵל עַד־סְדֹם: (יג) וְאֲנָשֵׁי סְדֹם רָעִים וְחַטָּאִים לַה' מְאֹד:

15. Breishit 19

(1) The two messengers arrived in Sodom in the evening, as Lot was sitting in the gate of Sodom. When Lot saw them, he rose to greet them and, bowing low with his face to the ground, (2) he said, “Please, my lords, turn aside to your servant’s house to spend the night, and bathe your feet; then you may be on your way early.” But they said, “No, we will spend the night in the square.” (3) But he urged them strongly, so they turned his way and entered his house. He prepared a feast for them and baked unleavened bread, and they ate. (4) They had not yet lain down, when the town council [and] the militia of Sodom, young and old, the whole assembly without exception—gathered about the house. (5) And they shouted to Lot and said to him, “Where are the ones who came to you tonight? Bring them out to us, that we may be intimate with them.” (6) So Lot went out to them to the entrance, shut the door behind him, (7) and said, “I beg you, my friends, do not commit such a wrong. (8) Look, I have two daughters who have not known a man. Let me bring them out to you, and you may do to them as you please, but do not do anything to these men since they have come under the shelter of my roof.”

(14) So Lot went out and spoke to his sons-in-law, who had married his daughters, and said, “Up, get out of this

15. בראשית יט:

(א) וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סָדְמָה בְּעֶרֶב וְלוֹט יָשָׁב בְּשַׁעַר־סְדֹם וַיֵּרְאֵהוּ לֹט וַיִּקָּם לִקְרֹאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אֲפָיִם אַרְצָה: (ב) וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא־אֲדוּשִׁם סוּרוּ נָא אֶל־בַּיִת עֲבַדְכֶם וְלִינִי וְרַחְצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם וְהִלַכְתֶּם לְדַרְכְּכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא כִי בָרְחוּב נָלִי: (ג) וַיִּפְצַר־בָּם מְאֹד וַיִּסְרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ אֶל־בַּיִתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֵּה וּמִצּוֹת אָפֶה וַיֹּאכְלוּ: (ד) טָרַם יִשְׁכְּבוּ וְאֲנָשֵׁי הָעִיר אֲנָשֵׁי סְדֹם נָסְבוּ עַל־הַבַּיִת מִנְעַר וְעַד־זָקֵן כָּל־הָעָם מִקְצָה: (ה) וַיִּקְרְאוּ אֶל־לֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֵיךְ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־בָּאוּ אֵלֶיךָ הַלַּיְלָה הוֹצִיאֵם אֵלֵינוּ וְנִדְעָה אֹתָם: (ו) וַיֹּצֵא אֲלֵהֶם לֹט הַפֶּתַח וְהִדְלִת סָגַר אַחֲרָיו: (ז) וַיֹּאמֶר אֶל־נָא אַחֵי תָרְעוּ: (ח) הִנֵּה־נָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיאָה־נָא אֶתְהוֹן אֲלֵיכֶם וַעֲשׂוּ לָהֶן כְּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק לֹא־אֲנָשִׁים הָאֵל אֶל־תַּעֲשׂוּ דָבָר כִּי־עַל־כֵּן בָּאוּ בְּצַל קִרְתִּי:

(י) וַיֹּצֵא לֹט וַיִּדְבֵר אֶל־חַתָּנָיו וַיִּלְקְחֵי בְנֹתָיו וַיֹּאמְרוּ קוּמוּ צֵאוּ מִן־הַמְּקוֹם הַזֶּה כִּי־מִשְׁחִית ה' אֶת־הָעִיר וַיְהִי כַמִּצַּחַק בְּעֵינֵי חַתָּנָיו: (טו) וַיִּכְמוּ הַשָּׁחַר עָלָהּ וַיֹּאצִּצוּ הַמַּלְאָכִים בְּלוֹט לֹאמֹר קוּם קַח אֶת־אִשְׁתְּךָ וְאֶת־שְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ הַנִּמְצָאֹת פֹּר־תִּסְפָּה בְּעוֹן הָעִיר: (טז) וַיִּתְמַהֲמָהּ וַיַּחֲזִיקוּ הָאֲנָשִׁים בִּידוֹ וּבִיד־אִשְׁתּוֹ וּבִיד־שְׁתֵּי בְנֹתָיו בְּחִמְלַת ה' עָלָיו וַיִּצְאָהוּ וַיִּנְחָהוּ מִחוּץ לָעִיר:

place, for ה' is about to destroy the city.”
But he seemed to his sons-in-law as one who jests. (15) As dawn broke, the messengers urged Lot on, saying, “Up, take your wife and your two remaining daughters, lest you be swept away because of the iniquity of the city.” (16) Still he delayed. So the agents seized his hand, and the hands of his wife and his two daughters—in G-d’s mercy on him—and brought him out and left him outside the city.

16. Megillat Rut, 1

(16) But Ruth replied, “Do not urge me to leave you, to turn back and not follow you. For wherever you go, I will go; wherever you lodge, I will lodge; your people shall be my people, and your God my God. (17) Where you die, I will die, and there I will be buried. Thus and more may the LORD do to me—if anything but death parts me from you.”

16. רות, א

(טז) וּתְאֹמַר רוּת אֶל-תַּפְגְּעֵי-בִי לְעִזְבֹךָ לָשׁוּב
 מֵאַחֲרַיךָ כִּי אֶל-אֲשֶׁר תִּלְכִּי אֲלַךְ וּבֵאֲשֶׁר תִּלְיִנִי
 אֲלִין לְעֹמֵךְ עִמִּי וְאֶלְקִיךָ אֶלְקֵי: (יז) בְּאֲשֶׁר
 תִּמְוֹתֵי אֲמוֹת וְשָׁם אֶקְבְּרָה כֹּה יַעֲשֶׂה ה' לִי וְכֹה
 יוֹסִיף כִּי הַמּוֹת יִפְרִיד בֵּינִי וּבֵינְךָ:

17. Dr. Yael Ziegler, “Ruth: From Alienation to Monarchy” (p. 70-73)

In addition to the far-reaching ramifications that Ruth’s choice has for her own definition and that of her descendents, Ruth’s choice represents a historic correction, or *tikkun*, of Lot’s fateful separation from Abraham...

Lot’s decision to separate from Abraham is described using the verb to separate (P-R-D): “And each man separated (*vayiparedu*) from his brother” (Gen. 13:11). Ruth’s speech of loyalty to Naomi concludes with the same word used to describe Lot and Abraham’s separation. However, Ruth’s usage of the verb “to separate” (P-R-D) is part of an oath in which she swears that only death will separate her from Naomi, from the path of Abraham that she has so courageously chosen: “I swear by God that only death will separate (*yaphrid*) between me and you” (1:17). In fact, Ruth’s speech refusing to abandon Naomi despite her urgings should rightly have been uttered by Lot in response to Avraham’s suggestion that they separate. By pronouncing the speech which Lot failed to deliver, Ruth brings the narrative of Lot and Abraham’s separation full circle...

Ruth is not the only one who is faced with the choice of remaining in Moab or returning to the path of Abraham. This is the very choice facing the people during the period of the Judges. Will they continue on the path of Moab, a path that will surely lead to their

destruction or will they return to the ways of Abraham?

VI. A Closer Look at Beit Lechem: Real hesed, fake hesed, or somewhere in between?

18. Megillat Rut, 2:

(19) her mother-in-law asked her, "Where did you glean today? Where did you work? Blessed be he who took such generous notice of you!" So she told her mother-in-law whom she had worked with, saying, "The name of the man with whom I worked today is Boaz." (20) Naomi said to her daughter-in-law, "Blessed be he of the LORD, who has not failed in His kindness to the living or to the dead! For," Naomi explained to her daughter-in-law, "the man is related to us; he is one of our redeeming kinsmen." (21) Ruth the Moabite said, "He even told me, 'Stay close by my workers until all my harvest is finished.'" (22) And Naomi answered her daughter-in-law Ruth, "It is best, daughter, that you go out with his girls, and not be annoyed in some other field." (23) So she stayed close to the maidservants of Boaz, and gleaned until the barley harvest and the wheat harvest were finished. Then she stayed at home with her mother-in-law.

18. רות פרק ב:

(יט) ותאמר לה חמותה איפה לקטת היום ואנה עשית? והי מכירך ברוך ותגד לחמותה את אשר עשתה עמו ותאמר שם האיש אשר עשיתי עמו היום בעזי: (כ) ותאמר נעמי לכלתה ברוך הוא לה אשר לא עזב חסדו את החיים ואת המתים ותאמר לה נעמי קרוב לנו האיש מגאלנו הוא: (כא) ותאמר וות המואביה גם | כִּי־אָמַר אֵלַי עַם־הַנְּעָרִים אֲשֶׁר־לִי תִדְבְּקִין עַד אִם־כָּלוּ אֶת כָּל־הַקֶּצִיר אֲשֶׁר־לִי: (כב) ותאמר נעמי אל־רות כלתה טוב בתי כי תצאי עם־נערותיו ולא יפגעו־בך בשדה אחר: (כג) ותדבק בנערות בעז ללקט עד־כלות קציר־השערים וקציר החטים ותשב את־חמותה:

19. Megillat Rut, 3:

(1) Naomi, her mother-in-law, said to her, "Daughter, I must seek a home for you, where you may be happy. (2) Now there is our kinsman Boaz, whose girls you were close to. He will be winnowing barley on the threshing floor tonight. (3) So bathe, anoint yourself, dress up, and go down to the threshing floor. But do not disclose yourself to the man until he has finished eating and drinking. (4) When he lies down, note the place where he lies down, and go over and uncover his feet and lie down. He

19. מגילת רות: פרק ג:

(א) ותאמר לה נעמי חמותה בתי הלא אבקש־לך מנוח אשר ייטב־לך: (ב) ועתה הלא בעז מדעתנו אשר היית את־נערותיו הנה־הוא זרה את־גרן השערים הלילה: (ג) ורחצת | וסכת ושמת (שמלתך) [שמלתך] עליך (וירדתי) [וירדת] הגרן אל־תודעי לאיש עד כלתו לאכל ולשתות: (ד) ויהי בשכבו וידעת את־המקום אשר ישכב־שם ובאת וגלית מרגלתיו (ושכבתי) [ושכבת] והוא יגיד לך את אשר תעשין: (ה) ותאמר אליה כל אשר־תאמרי [אלי] אעשה:

will tell you what you are to do." (5) She replied, "I will do everything you tell me."

20. Midrash Rut Rabbah, 5:6

Rabbi Yitzhak bar Maryon said: The verse comes to teach you that if a person performs a mitzva he should perform it wholeheartedly, as had Reuben known that the Holy One blessed be He was dictating in his regard: "Reuben heard and he rescued him from their hands" (Genesis 37:21), he would have taken him to his father on his shoulder. Had Aaron known that the Holy One blessed be He was dictating in his regard: "Behold, he is emerging to meet you" (Exodus 4:14), he would have emerged to meet [Moses] with drums and dancing. Had Boaz known that the Holy One blessed be He was dictating in his regard: "He handed her roasted grain, and she ate, was sated, and there was some left over," he would have fed her fattened calves. Rabbi Kohen and Rabbi Yehoshua of Sikhnin in the name of Rabbi Levi: In the past, a person would perform a mitzva and the prophet would write it. Now, when a person performs a mitzva, who writes it? Elijah writes it, and the messianic king, and the Holy One blessed be He affixes a seal for them. That is what is written: "Then those who feared the Lord spoke one with another, [and the Lord heeded, and heard, and a book of remembrance was written before Him]" (Malachi 3:16).

20. רות רבה ה':

אמר רבי יצחק בר מריון בא הכתוב ללמדך שאם אדם עושה מצוה יעשנה בלבב שלם, שאלו היה ראובן יודע שהקדוש ברוך הוא מכתוב עליו (בראשית לז, כא): וישמע ראובן ויצילהו מידם, בכתפו היה מוליכו אצל אביו. ואלו היה יודע אהרן שהקדוש ברוך הוא מכתוב עליו (שמות ד, יד): הנה הוא יצא לקראתך בתפים ובמחולות היה יוצא לקראתו. ואלו היה יודע בעז שהקדוש ברוך הוא מכתוב עליו: ויצבט לה קלי ותאכל ותשבוע ותתר, עגלות מפטמות היה מאכילה. רבי כהן ורבי יהושע דסקנני בשם רבי לוי לשעבר היה אדם עושה מצוה והנביא כותבה, ועכשיו כשאדם עושה מצוה מי כותבה, אליהו כותבה ומלך המשיח והקדוש ברוך הוא חותם על ידיהם, הדא הוא דכתיב (מלאכי ג, טז): אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו וגו'.